

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE POSWĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE

Organ szerszych warstw ewangelików polskich, przy udziale ks. ks. profesorów: *Ed. Barschejo, A. Suesa, K. Michejdy, ks. seniora Glosha* — z Warszawy, *ks. W. Galstera* ze Starej Iwiczyn, *ks. J. Kahanego* z Katowic, *ks. J. Winklera* z Pilicy, *ks. prefekta A. H. Figaszeskiego* ze Śląska Górnego, *prof. gimna zjum im. M. Reja, Dra O. Bartla, prof. gimn. zgińskiego A. Wajgelta*.

Cena prenumeraty:

wraz z przesyłką pocztową:
3 zł. kwartalnie.

Pośredniczący numer 25 g. tuskzy.

Adres Redakcji i Administracji:

WARSZAWA, ks. senior F. GLOEH, ul. Puławska Nr. 4.

Przez administrację prenumeratę przyjmują:

w Warszawie, księgarnia W. Mielke, Wapłosa 10.
Księgarnia C. Seylinga, Szpitalna 10.
w Łodzi, księgarnia Rennera Piotrkowska 65.

Wychodzi raz na tydzień
w niedzielę

Opłnienia:

Kolumna zawiera 4 opłaty ogłoszeń. Za wiersz odpłatnie po taksie 20 groszy w rok
ście 40 groszy.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności Nr. 1508.

Rok XVI.

WARSZAWA, dnia 18 sierpnia 1935 r.

Nr. 33.

TREŚĆ: Cierpliwość. — Kościół jako czynnik państwowo-twórczy. — Książka o Doktorze Lutere. — Wiadomości z kościoła i ze świata. — Porządek nabożeństwa. — Radio. — Ogłoszenia.

CIERPLIWOŚĆ

I powiedział im to podobieństwo: „Człowiek nie-który miał figow drzewo, sadzone na winnicy swojej. a przychodził, szukał na nim: owoc, ale nie znalazł. Tedy rzekł do winiarza: „Oto po trzy lata przychodzę, szukając owocu na tem drzewie figowem, ale nie znajduję. Wytnijcie je; bo przecież tę ziemię próżno zastępuję! Ale on, odpowiadając, rzekł mu: Panie! zaniechaj go jeszcze i na ten rok, aż je okopie i obłogie nawoszem: owa snać przyniesie owoc, a jeśli nie, potem je wytnijcie.

Łk. 13. 6—10.

Cierpliwość często błędnie się rozumie jako niedo-łęstwo lub słabość. Jednak cierpliwość a słabość to dwie różne rzeczy. Człowiek słaby rezygnuje zgóry ze swoich zamiarów, cierpliwy zaś nie wyrzeka się ich, widząc tylko, że obecnie nic nie uzyska, czeka lepszej chwili. Ojciec marnotrawnego syna pozwolił dziecku iść w świat, bo wiedział, że w danej chwili nie go w domu nie zatrzyma, liczył, że potem syn go sam zrozumie. Był to człowiek cierpliwy, a nie słaby.

Cierpliwość jest matką rzeczy wielkich. Wielką rzeczą było przeprowadzenie ludu z Egiptu do Ziemi Obie-ćanej. Mojżesz dokonał tego, bo miał wielką cierpliwość. Nam Polakom współczesnym dane było wdziedzić w ojczyźnie naszej rzeczy wielkie, które się z cierpliwo-ści zrodziły. Bo wielką rzeczą było wyprowadzenie narodu naszego z domu niewoli, a otrzymanie ją cierpliwo-ści tych, którzy to uczynili.

Cierpliwości towarzyszą najpiękniejsze uczucia chrze-ścijańskie. Cierpliwość i miłość. Gdy apostoł Paweł niósł w świat Ewangelię, był w więzieniach i w razach, był bity różgami i kamionowany, był w utrudze-niu, niedosypianiu, i zimnie wielka w tem jest cierpliwość, a jednocześnie gorąca żarliwa miłość do Jezusa. Cierpliwość podsyca nadzieję „Przyjdzie no-wa ziemia i nowe niebo, ci się oddziedziczą ziemię. „Lu-dzie małych serc przestali w to wierzyć i niczego się już nie spodziewają. Ale chrześcijańska cierpliwość cze-ka nowej ziemi i nowego nieba i nadziei nie gasi.

Wielką rzeczą jest cierpliwość nad człowiekiem. I leż tej pięknej, pełnej miłosierdzia cierpliwości jest

w słowach Jezusa! Jest ona i w podobieństwach o figo-wem drzewie, i o zaginionej owcy, i o groszu zgubio-nym, i o kakułu i pszenicy. Gdy w miasteczku samary-tańskim odmówiono Mu gospody i „nie miał gdzieby głowy skłonić”, Jan i Jakób rzekli: „Panie! chciesz iż rzeczymy, aby zstąpił z nieba i spalił je jako i Elijaż uczynił? „Wtedy Jezus obróciwszy się, zgromił je i rzekł: „Nie wiecie, jakiegoscie ducha. Albowiem Syn Człowie-czy nie przyszedł zatracać dusz, ale zachować. O świa-ta, niewyczerpana cierpliwości!

Cierpliwość jest tak bardzo potrzebna w życiu reli-gijnym. Czytałem zyciorys Henryka Jung-Stillinga. Głęboka jego religijność jest znana. Oobiwają cechę je-go życia była niezwykła różnorodność i bogactwo prze-żyć. Przebywając długi czas wśród pietystów, mówił póź-niej o nich, że całą ich wartość religijną przekreślał ich nałóg sądenia. Rzecz niestety częsta w kołach ludzi pobożnych. Namiętności sądenia można się wyżyć tylko dzięki cierpliwości.

Szczególnie w pracy kościelnej i duszpasterkiej tak bardzo potrzebna jest cierpliwość. Jest nowela Gal-worthy'ego — „Poławiacz dusz”. Jest tam mowa o pa-storze. Był to człowiek suchy i zimny, który nieustan-nymi groźbami i szorstkimi napomnieniami chciał wpły-wać na lud. Skutek był całkiem przeciwny: kościół pu-stoszal, lud go unikał, a kiedy umarł, postawiono mu na grobie kamień z napisem: „Pan Bóg jest miłości”. Dusza jest delikatną rośliną, a jeśli ogrodnik jest szorstki i niecierpliwy, to szybko ją złamie, a jeśli jest suchy i zimny, to ją zamrozi i zwarzy.

Mówią, że Spenner miał syna, który żył źle. Na-pomnienia i prosby ojca były bez znaczenia. Spenner uciekł się do modlitwy. Trwało to długo, ale przyszedł przecież dzień, gdy syn zezwał w chorobie ojca do sie-bie i rzekł: „Ojcze! modlitwy twoje obległy mnie jak góry i związały mnie jak łańcuchy i muszę być takim jak ty chcesz.” Cudowny owoc cierpliwości!

Dwojaka jest cierpliwość wobec Boga: znoszenie krzyża i oczekiwania. Dawno już nie słyszałem kazania, szczerzającego szemranie. Jesteśmy dziś zmęczeni i skłonni do szemrania. Odzywa się głos niecierpliwy: „Co bę-dziemy pić?” (2 Mojz. 15, 24); Żyje jeszcze Pan, który

rzekł: „Będzieszli pilnie słuchał głosu Pana Boga twego, a co dobrego w oczach jego czynić będziesz, żadnej nie-mocy, którą dopuścił na Egipt, nie dopuszczę na ciebie, bom ja Pan, który cię leczę.” To nie jest zwodzenie, ale tylko wezwanie do cierpliwości. Pan jest wierny słowom swoim, a kto cierpliwy czeka, ten nie napróżno czeka. Przeczytaj życiorys Jung-Strillinga, ile razy ten człowiek zbierał owoce swojej cierpliwości.

Ale jest jeszcze inny krzyż. Jest stara, a wieczna ksiązka Bunyana: „Pielgrzymka na górę Syon”. Pielgrzym, który najprzód nazywał się Bezłaskim, potem przyjął imię Chrystyna. Droga Chrystyna z miasta Zagłada na górę Syon wiodła przez „Bagno Rozpaczy”, „Ciasną Bramę”, przez „dom Tłomacza”, pod „Krzyż”, przez „Górę Trudów”, do „Pałacu Pięknego”, przez „Dolinę Upokorzeń”. Była to droga trudna i wiele wymagała cierpliwości. Świętoszek i Pobożni, Tchórnicy i Desperacki nie podolali za Chrystynem, bo im zbrakło cierpliwości. Droga Chrystyna, to życie chrześcijanina, który zdaniem do Boga i każdego dnia musi się mocować z różnymi trudnościami, brnie przez bagna rozpachy, staje na rozstajnych drogach i pod górami trudów. To codzienny niewidzialny krzyż chrześcijanina, który broni się przed wszystkim, co go chce stracić z wąskiej ścieżki na górę Syon. „Jeśli kto idzie do mnie, a nie ma w nienawiści ojca swego i matki i żony i dzieci i braci i sióstr i nawet duszy swojej, nie może być uczniem moim. A ktokolwiek nie niesie krzyża swęga a nie idzie za mną, nie może być uczniem moim.” Szymonem Cyrenejczykiem, który pomoże ci ten krzyż dźwigać, będzie znów cierpliwość.

Cierpliwość jest też oczekiwaniem. Chrześcijanin prosi przedewszystkiem o dary ducha: miłość, radość, wiarę, pokój. Do Boga długo trzeba stukać, ale po długim stukaniu nie odchodzi się z próżnym ręko. Długo kołatał ów człowiek w nocy do drzwi swego przyjaciela, prosząc go o chleb, ale przecież dostał swoje. Szymon całe życie czekał na spełnienie swej próby, wszakże mógł rzec: „Teraz poszczasz sługę swego w pokoju Panie, gdyż oczy moje oglądały zbawienie

twoje. „Czekaj cierpliwie — przyjdzie dzień, a w sercu swoim uczujesz pokój i znajdzie się wiara i miłość. Przyjdzie to nieapodzewanie, tak jak przychodzi wiatr, który wieje i głos jego słyszysz ale nie wiesz skąd przychodzi.”

Wiele ma ten, którego Pan już cierpliwością udarował.

Ks. Tadeusz Wojak.

Naucz. W. Lorenc.

Kościół jako czynnik państwowo-twórczy

Polska po półtorawiekowej niewoli odzyskała niepodległość, lecz gmach naszego Państwa jeszcze nie jest wykończony; będzie się on budował długo i powoli. Dotychczas zostały ułożone dopiero podwaliny, które trzeba będzie umocnić i utwalić w przyszłości. Wykończenie naszego gmachu państwowego przypadnie w udziale przyszłym pokoleniom. Trzeba zatem przygotować je do tej pracy, tego wielkiego wysiłku, jakiego będzie wymagała od nich historia. Wielki i odpowiedzialny trud wychowania państwowo-twórczego przyszłych pokoleń spada przedewszystkiem na szkołę i Kościół. To są te dwa najważniejsze czynniki, które nadają narodowi oblicze, kształtują jego duszę zbiorową i umysłowość. Szkoła ma obowiązek pracować nad tem, aby szerzyć oświatę i kulturę rodzimą wśród najszerszych warstw społeczeństwa. Niemniej ważną i doniosłą rolę jako czynnik wychowawczy odgrywa kościół, religia bowiem, sięgając do głębin świadomości ludzkiej, wywiera znaczący wpływ na kształtowanie się duszy narodu. Obiektywny obserwator dziejów ludzkości musi przyznać, że religia spełniła i spełnia wielką misję cywilizacyjną, jest szkołą moralności i cnoty; religia nieraz przyczyniała się do najgłębszych przeobrażeń państwowych i społecznych. I naszemu Kościołowi ewangelickiemu w Polsce przypadła w udziale wielka rola państwowo-twórcza. Nie

Armin Stein (H. Nietschman).

(8)

Książka o Doktorze Luterze

przełożył z niemieckiego M. Winkler.

„Głupstwo!” wtrącił się Corvinus. „Gdyby on się miał przejmować grzechami swemi, cóż my w takim razie robić mamy? Przecież on w porównaniu z nami jest jakby święty, mnie zawsze jakiś strach ogarnia, gdy go widzę i słyszę, wstydzi się nawet przed samym sobą i myślę sobie: dlaczego nie jestem takim, jak on? Mnie się zdaje, że to u niego w krwi leży, od ciągłego siedzenia i ślęczenia krew mu zgęstniała, i z tego powodu ma te czarne myśli i widzenia.”

„Szkoła człowieka o takich zdolnościach!” wyrzekł z zalem Spalatyn. „Coby z niego był mogło, gdyby dusza jego swobodą i weselem oddychała! Byłby chlubą naszego uniwersytetu, choć i tak już zdumiewa wszystkich, zwłaszcza zręcznością swoją w dysputach.” „Musimy się więcej nim zająć,” zdecydował Rubianus. „Musimy z niego wygonić tego złego ducha, żeby zupełnie stał się naszym. Przez cały czas odczuwałem dotkliwie brak jego towarzystwa. Jest coś w tym człowieku, co się nie da określić. Podbił serce moje i tyle.”

„Czy to nie on tam skreca na rogu?” zrywając się, zapytał Spalatyn.

„On! On!” krzyknęli dwaj pozostali jednocześnie i wybiegli mu naprzeciw.

Zarzucili Lutera pytaniami, dlaczego się tak długo ociągał z przyjęciem swem, na co odrzekł z westchnie-

niem: „Może będziecie się musieli przyzwyczaić, obciąż się bezę mnie. Odludek nie nadaje się do wesołej kompanji.”

„Znowu śpiewasz z tego tonu?” spytał Rubianus. „Tak mi się wcale nie podobasz. Czy to ten Weiman ciebie tak nastroja? To nic nie warte, że ty do tego pokutnika lataasz. Niech on sobie celników i innych grzesznych ludzi piekłem straszy, a ty przystań do nas i wesel się razem z nami.”

„Ach, gdybym mógł, chętniebym to uczynił!” skarzył się Luter. „Ale w mnie już wszystko tchnie tylko śmiercią. Cały świat wydaje mi się jakby okryty mgłą, a postać Boga jakby załonięta czarną chmurą. To jest moje utrapienie. Na wspomnienie o Bogu nie mogę być wesołym. Widzę Go nad sobą jako sędziego surowego, z obnażonym, obosiecznym mieczem, a we wnętrzu mojem wola głos bez przerwy: Biada ci, umrzeć musisz! I co pomoże mi cała wiada, co mi z całej filozofji, z której czerpałem aż dotąd jak ze źródła? Daremnie szukam u niej pociechy. Truivetter i Arnoldi, którzy mnie uczyli filozofji — nie pojmuję ich wesołej beztroski, z jaką przedmiot swój wykładają.”

„Wina cała leży nie w wiedzy, ale w tobie samym”, przerwał mu Rubianus. „Choremu na żółtaczkę wydaje się wszystko żółtem, a melancholik widzi cały świat wraz z Panem Bogiem za mgłą. Jesteś chory, Marcinie. Chodź mi cię już uzdrowimy, wypłoszymy z ciebie złego ducha.”

Pociągnął operającego się za sobą do stołu i nalewał mu wina. „In vino veritas, in vino vitali Niemądry, kto siedzi u źródła a nie piejel za twoje zdrowie, Marcinie! Bachus lekarzem twym i uzdrowicielem.”

Temi słowy wciągnął przyjacielowi puhar do ręki

może on się uchylić od tego obowiązku, jeżeli przyzwoła Kościół Państwa mu nie jest obojętna. Powiem więcej: Kościół ewangelicki ma specjalną misję dziejową do spełnienia w Polsce. Nie mam tutaj na myśli gwałtownej polonizacji naszych niemieckich kolonistów. Taką polityką Królestwa Bożego się nie zbuduje, ani państwu Polskiemu się nie przysłuży. Z drugiej natomiast strony nie można zamknąć oczu na fakt, że właśnie wyznawcy naszego Kościoła polskiej narodowości są obecnie często krzywdzeni i nie doznają tej opieki religijnej, jaką się cieszą szeroko rzesze wyznawców narodowości niemieckiej. Ujemno to zjawisko ma miejsce głównie w naszych zborach prowincjonalnych, gdzie element niemiecki stanowi znaczną większość. Bywa nawet, że się nie chce uznać faktu istnienia mniejszości polskiej. Są parafie prawie całkowicie pozbawione nabożeństw w języku polskim, pomimo, iż za czasów niewoli takie nabożeństwa miały. A przecież nikt nie zaprzeczy, że w tych parafiach istnieje pewien choć niewielki odsetek ludności polskiej. Sądzę, że pod tym względem powinna nastąpić zmiana. Nasi kościelni pastory mają tutaj wdzięczne zadanie zbierania swych po parafiach rozproszonych zborowników mowy polskiej i głoszenia im Słowa Bożego w ich ojczystym języku. Inicjatywa ze strony duszpasterza jest tutaj nieodzowna: chodzi bowiem najczęściej o ludzi wiejskich i nieoświeconych, którzy się często wstydzą swej nieznajomości języka niemieckiego, ba, niejedną nawet jest skrycie przekonany, że z tego względu nie jest pełnowartościowym ewangelikiem. Znam parafian, którzy bardzo regularnie uczęszczają na nabożeństwa, ale siedzą tam naprawdę jak na niemieckim kazaniu, rozumiejąc tylko piątę przez dziesiątę. Nie wolno też zapominać i o naszej podrastającej młodzieży. Wychowana przeważnie w szkole polskiej, posługuje się ona i w domu prawie wyłącznie językiem polskim, czuje i myśli po polsku. Jest to objaw bardzo pocieszający. Należy dbać o to, aby te zarodki polskiego uświadomienia narodowego doznały troskliwej opieki ze strony czynników kościelnych. Wdzięczną misję do spełnienia mają tutaj nasze parafie

po wszystkich parafiach rozrzucone związki młodzieży. Nasza młodzież jest naszą przyszołością. Niech te dwa najpotężniejsze czynniki, jakimi są Kościół i szkoła, zespolą swe wyaitki wychowawcze w tym kierunku, aby podrastająca młodzież nasza była wychowywana w duchu państwowo-twórczym i wyrosła na dzielnych obywateli, miłujących zarówno swój kraj, jak i swój Kościół.

W Suwałkach wakuje posada kantora.

Od reflektantów wymaga się prócz gry na organach znajomości prowadzenia kancelarii i chóru. Uposażenie wynosi 120 zł. miesięcznie i mieszkanie. Zwracać się do Kolegium Kościelnego (ul. Kościuszkii 19).

Nieuwzględnione oferty pozostaną bez odpowiedzi.

Wiadomości z kościoła i ze świata

OSOBISTE. Ks. Superintendent Dr. A. Schoeneich powrócił z urlopu i objął swe obowiązki w parafii i diecezji.

KLER I „RYCERSTWO”.

Biorąc asumpt z uroczystości żałobnych, w których przed kilku tygodniami okryta kirem smutku brała udział cała Polska, szermierze katolicyzmu pragną przykryć powłoką zapomnienia stanowisko, zajmowane przez

i trącił się z nim, toż samo uczynili i drudzy. Wtedy uległ im Luter i dotrzymał towarzystwa.

Potrochu stawał się coraz bardziej rozmownym, chmura z czoła jego ustępowała i z uwagą przysłuchiwał się wierszom łacińskim, które Spalatyn ułożył. „Miłutka piosenka”, wyrzekł, gdy poeta skończył, „tak miłuchna, że się we mnie aż coś poruszało i śpiewało do wótru. Takie słowa nie powinny pozostać nagie, lecz należałoby je przyodziąć w piękną sukienkę melodji.”

„A więc przyodziej ją, mistrzu Orfeuszu!” krzyknął z humorem Spalatyn. „Zaspiewaj nam tę pieśń!”

Drudzy przylżyli się także do tej próby, daremnie więc bronili się Luter. „Zatem zgoda” rzekł, uśmiechając się, „próbujcie, czy w chaosie myśli znajdzie udatny motyw. Pozwól mi swój skrypt, Spalatynie!”

Ten podał mu kartkę przez stół, i Luter po uważnem przeczytaniu wierszy, dobył z piersi swój piekną, dzwiniący głos, którym zwykle wszystkich oczarowywał. I dzisiaj zjednął sobie wielkie uznanie — sam gospodarz nawet przybliżył się i, trzymając swe tuste ręce splecione na zaokrąglonym brzuszku, przysłuchiwał się z nabożeństwem, a krowa w oborze ze zdziwieniem ogłądała się za dółką, dlaczego tak długą robotę przerwe w dojeniu.

W miarę przedłużania się biessady, stawał się Luter coraz weselszy i rozmowniejszy i spytał dowiecipami, tak, iż wśród przyjaciół zapanowała z tego powodu wielka radość i wszyscy twierdzili, że to bożek Bachus cudu dokonał i wygnął z niego złego ducha.

Chwilowe odurzenie atoli wkrótce minęło, poczem nastąpiło u młodego bakałarza tem większe przygnębienie. O ile czystsze były myśli jego, głębsze uczucie, wrazliwsze sumienie, o tyle więcej bolało go to, co innym lekkomyślniejszym naturom żądnych nie sprawiło

skrupułów: o tyle większy lęk go ogarnął przy każdej, choćby najlżejszej pokusie do złego. Uciekając od tych czarnych myśli, oddał się całej naukom, namietnie gonił za dysputami, w których był niezrównany, zapędzając przeciwników swych niemal zawsze w kozi róg; wszystko daremnie, wyraz przygnębienia nie ustępował z twarzy jego, rok za rokiem mijał, nie w nim nie zmieniając, chodził ze spuszczoną głową, unikając towarzystwa.

W święto Epifanii roku 1505 zdał egzamin na magistra filozofji jako drugi z siedemnastu ubiegających się o ten stopień. Nastąpiły teraz dni uroczyste, pełne zaszczytów dla niego. W okazałym pochodzie, przy blasku zapalnych pochodni prowadzono nowokutekwanego magistra, obspanego licznymi pochwałami i uczczonego sątą libacją. Ojciec, który z niezmierną radością brał udział w uroczystościach, podarował mu Corpus iuris, czem chciał powiedzieć: „Nadazeł czas, ażebyś po dokonanych filozoficznych naukach przygotowawczych, rozpoczął te studia, które dla ciebie obrałem i z których masz kiedyś mieć utrzymanie.

Drudzy doradzali to samo i Luter z zapalem siadł u stóp tego, który się cieszył wszechświatową sławą, u stóp prawnika Henninga Goede'go.

Uzczęśliwiony powrócił Hans Luter do Mansfeldu i pelen dumy opowiadał zonie i dzieciom o owych dniach Erfurtkich, o zaszczytach, które spotkały syna, i wielkiej przyszłości, która go czeka wobec jego nadzwyczajnych zdolności. „Dopomogę mu też, nie będzie w mojej mocy”, dodał, zacierając ręce, bo upatrzyłem już dla niego dziewicę, którą mu przywiodę, gdy czas po temu przyjdzie, dziewicę uroczych wdzięków i z niezgorszym posagiem.”

polaki kler katolicki w ciągu ostatnich 20 lat w stosunku do idei nowoczesnego, odrodzonego Państwa Polskiego i jego postulatów, i usiłują narzucić narodowi sugestię o ścisłej łączności kleru polskiego (katolickiego) z polskiem rycerstwem.

A cóż na to „rycerstwo polskie”? Czy poddało się tym sugestijom?

Zdaje się, że K. Hłakowiczówna przemawia na prawdę w imieniu „rycerstwa polskiego” w wierszu p.t. „Lament Legionistów i Peowiaków”:

Gorzko jest — tem co najdroższe ze światła mi się [dzielił;
Wówczas tylko my jedni, dzisiaj już wszyscy przeży- [zrżeli...

Nic dać nie można nam i niczem nas nie można [pojednąć

Nie witał Go wówczas nikt, dziś Go wszyscy przy- [szli pożegnać.

Gdy „rycerstwo” mówi: „niczem nas nie można przejednąć”, mówi tak nie tylko w swoim imieniu. Liczne są zastępy tych, którzy rycerstwu wtórują. Ale szermierze katolicyzmu polskiego są upojeni swoim sukcesem. Przewodzą im swemi enuncjacjami Katolicka Agencja Prasowa, celująca kaźniowiciem i pieniaczstwem. „Kap” pretenduje do roli wodza z ramienia Bożego, ale poprzestaje na roli adwokata w zakresie praw kościelnych. Organizowanie opinii katolickiej, przeciwstawiającej się Państwu, nap. w sprawach wychowania, coraz częściej spala się na panewce, coraz więcej jest bowiem tych, których już „niczem nie można przejednąć.”

Porządek nabożeństw.

w kościele parafjalnym przy ul. Królewskiej

Dnia 18 sierpnia IX Niedziela po Trójcy św.

- godz. 9 r. nabożeństwo w kapł. szpitala. ka. w. Hławiczka.
 „ 9.30 r. naboż. niemiec. (Mt. 13, 44-46) ks. dj. Rüter.
 „ 11.30 r. naboż. główne. (Mt. 13, 44-46) ks. Hławiczka.
 „ 10,30 r. naboż. w Skolimowie, ks. pref. Krenz.
 „ 5 po poł. nabożeństwo w kościele, ks. dj. Rüter.

W Ewang. Kościele Garnizonowym
(Puławska 4)

Dnia 18 sierpnia, IX niedziela po Trójcy św. o godz. 10 r.
[nabożeństwo odprawi Ks. kap. K. Messerschmidt.

Najciekawsze audycje Polskiego Radja w Warszawie.

od dnia 18. VIII. do 24. VIII. 35 r.

Niedziela dn. 18.VIII.1935 r. 8.30 Audycja poranna 6.02 Koncert 9.30 Transmisja 10.10 Orkiestra 12.03 Odczyt 11.20 Poranek muzyczny 14.00 Muzyka 14.57 Wiadomości meteorologiczno-rolnicze 15.00 Porady weterynaryjne 15.10 Muzyka 15.22 Przegląd rynek produktów rolnych 15.35 Muzyka 15.45 Pogadanka 16.00 Transmisja 16.45 Sztuka literacka 17.00 Koncert 18.00 Transmisja 18.15 Muzyka 18.30 Cała Polska śpiewa 18.45 Odczyt 19.25 Ballada 19.50 Buro Studiów 20.00 Koncert 20.50 Dziennik wieczorny 21.00 Koncert 21.30 Na wesolej lwowskiej fali 22.00 Wiadomości sportowe 22.20 Nasze Marynarka gra 23.00 Wiadomości meteorologiczne 23.05 Muzyka.

Poniedziałek dn. 19.VIII. 1935 r. 6.30 Audycja poranna 12.05 Dziennik południowy 12.15 Koncert 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05

Koncert 15.15 Przegląd gieldowy 15.24 Wiadomości o ekspozycie 15.30 Koncert 16.00 Dla dzieci 16.15 Muzyka 16.50 Fragment z pamiętnika 17.00 Recital wiośnielcowy 17.30 Muzyka 18.00 Odczyt 18.15 Cała Polska śpiewa 18.30 Skrzynka ogólna 18.40 Chwilka społeczna 18.45 Utwory skrzynkowe 19.30 Audycja żołnierska 19.50 Co czytać? 20.00 Skrzynka rolnicza 20.10 Arty. i duszy opiewane 20.45 Dziennik wieczorny 21.00 Koncert 22.00 Wiadomości sportowe 22.10 Orkiestra.

Wtorek dn. 20.VIII.1935 r. 6.30 Audycja 12.05 Dziennik południowy 12.15 Muzyka 13.00 Dla kobiet 13.05 Muzyka 13.30 Z rynku pracy 15.15 Przegląd gieldowy 15.25 Wiadomości 15.30 Muzyka 16.15 Koncert 16.50 Pamiętniki kwartara 17.00 Koncert 18.10 Minuta poezji 18.15 Cała Polska śpiewa 18.30 Skrzynka techniczna 18.45 Fantazje operowe 19.30 Recital śpiewaczy 20.00 Pogadanka 20.10 Koncert 20.45 Dziennik wieczorny 21.00 Audycja muzyczno-słowna 21.30 Koncert 22.30 Wiadomości sportowe 22.40 Koncert orkiestry.

Sroda dn. 21.VIII.1935 r. 6.30 Audycja 12.05 Dziennik południowy 12.15 Dla naszych letników i uzdrowisk 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Muzyka 15.15 Przegląd gieldowy 15.30 Odczyt 16.00 Pogadanka 16.15 Koncert 16.50 Fragment 17.00 Miniatury kwartowe 17.20 Koncert 18.00 Wesoly szereg 18.15 „Cała Polska śpiewa” 18.30 Dla dzieci 19.10 Transmisja 21.35 Reportaż 21.45 Koncert 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Koncjerz wieczorny.

Czwartek dn. 22.VIII.1935 r. 6.30 Audycja 12.05 Dziennik południowy 12.15 Muzyka 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Arty. i pieśni 15.15 Przegląd gieldowy 15.25 Wiadomości o ekspozycie 15.30 Koncert 16.00 Dla dzieci 16.15 Piosenki ludowe 16.35 Recital fortepianowy 16.50 Opowiadanie 17.00 Koncert 18.00 O książkach 18.10 Minuta poezji 18.15 „Cała Polska śpiewa 18.45 Muzyka 19.30 Muzyka 19.50 Pogadanka 20.00 Dla młodzieży wiejskiej 20.10 Koncert 20.45 Dziennik wieczorny 21.00 Recital skrzynkowy 21.30 Słuchowisko 22.00 Wiadomości sportowe 22.10 Orkiestra

Piątek dn. 23.VIII.1935 r. 6.30 Audycja 12.05 Dziennik południowy 12.15 Dla naszych letników i uzdrowisk 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Muzyka 13.30 Z rynku pracy 15.15 Przegląd gieldowy 15.25 Wiadomości 15.30 G. Thill śpiewa arty. 16.01 Pogadanka 16.15 Koncert 16.35 Pogadanka dla chorych 16.50 Fragment 17.00 Recital fortepianowy 17.30 Opowiadanie 17.40 Koncert 18.00 Odczyt 18.15 Cała Polska śpiewa 18.30 Skrzynka ogólna 18.40 Chwilka społeczna 18.45 Muzyka 19.30 Recital śpiewaczy 19.50 Monolog 20.00 Skrzynka rolnicza 20.10 Po jednej piosence 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski” 21.00 Koncert 22.00 Wiadomości sportowe 22.10 Muzyka.

Sobota dn. 24.VIII.1935 r. 12.05 Dziennik południowy 12.15 Muzyka 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Koncert 14.35 Płyty 15.15 Muzyka 15.25 Nasz handel maraki 15.30 Audycja dla dzieci 16.00 Skrzynka techniczna 16.15 Koncert 16.50 Fragment 17.00 Dla naszych letników i uzdrowisk 18.00 Poranek sportowy 18.10 Minuta poezji 18.15 „Cała Polska śpiewa” 18.30 Przegląd wydawnictw 18.45 Orkiestra 19.30 Nasze pieśni 19.50 Pogadanka aktualna 20.00 Przegląd pracy rolniczej 20.10 Audycja muzyczna 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski” 21.00 Audycja 21.30 Koncert 22.00 Wiadomości sportowe 22.10 Kukulka wileńska 22.30 Orkiestra.

GIMNAZJUM i SZKOŁA POWSZECHNA

im. Kr. Anny Wazówny

ZBORU EWANG. AUGSBURSKIEGO

WARSZAWA, KREDYTOWA 2.

Exgaminacje wstępne odbędą się 2 września.

Zapisy przyjmuje kancelaria gimnazjum
od 26 sierpnia w godz. 10 — 14.

Stancja dla uczniów Janota pod kierunkiem
byłej długoletniej sekretarki gimn. Reya ma
wolne miejsca. Poważne referencje.

Warszawa, Widok 6 m. 7, tel. 6.54-36.

Prenumerata „Głosu Ewangelickiego” wynosi: kwartalnie 3 zł. miesięcznie 1 zł. Wpłacać można w administracji. — Na ręce ks. senior Plebana przy Ewang. Kościele Garnizonowym Puławska 4. Adres dla czasopiśm zamiennych i listów do redakcji: Puławska 4, tel. 8.90-15.

Redakcja: Ks. senior FELIKS GŁOCH

Wydawca: Ewang. Sp. Wyd. „Lagos”

Drukarnia „Głosu Ewangelickiego”. Warszawa, Puławska 4, tel. 8.90-15.